

Geestig 2017

Omgaan met (ongewenst) gedrag van kinderen in groep

basisprincipes van

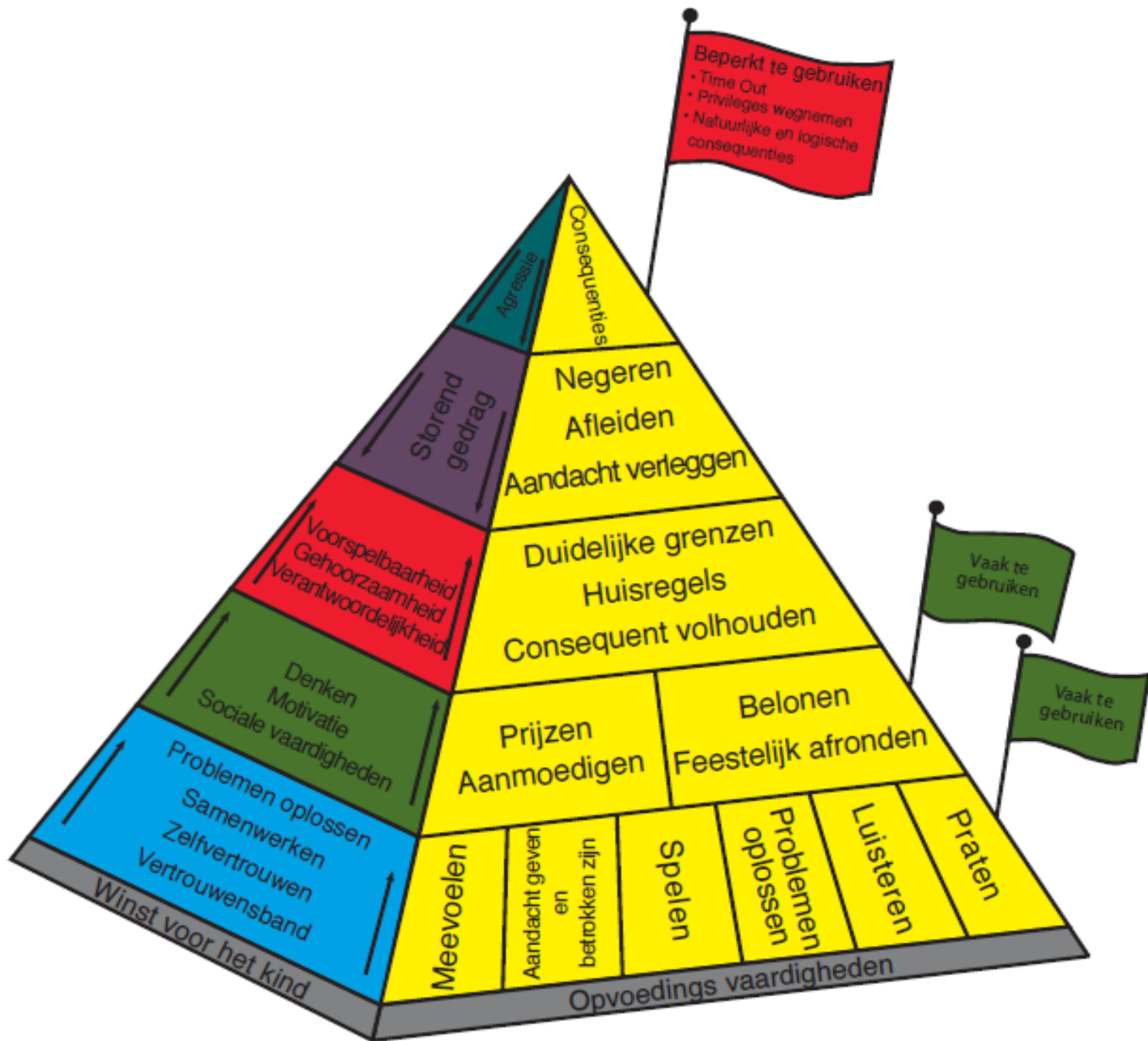
het scheppen van een **positief klimaat**,

het bieden van **structuur** en

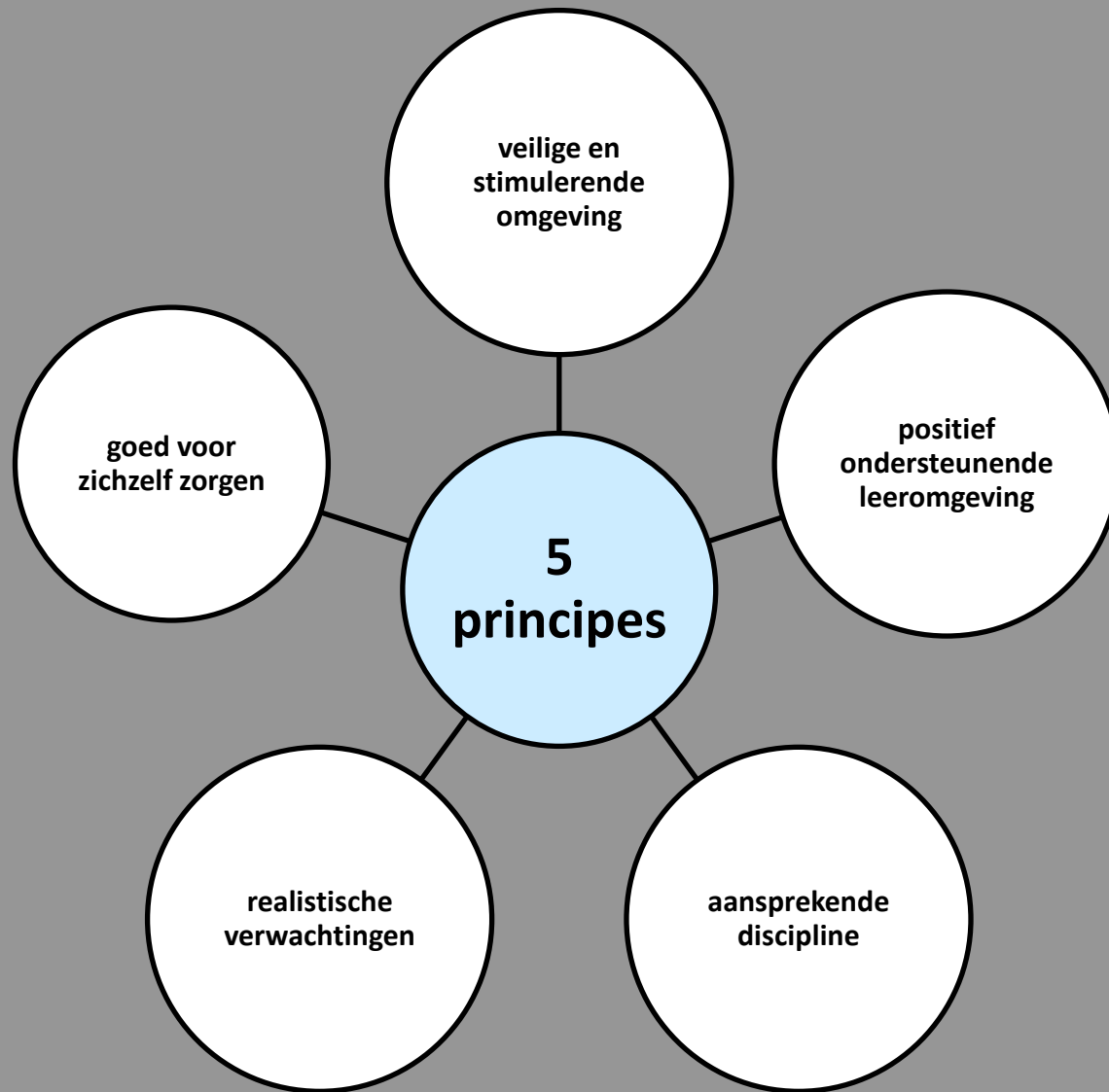
herstelgericht reageren op ongewenst gedrag

“YES I CAN”

- Kinderen hebben 3 basale levensbehoeften:
 - gezien worden
 - gehoord worden
 - gewaardeerd en erkend worden
- Kinderen en jongeren leren uit de reacties van hun omgeving (ouders, vrienden, school, ...) of ze waardevol zijn.
- Dit ‘waardevol’ gevoel voedt hun geloof in zichzelf, wat ze denken te kunnen en dus ook hun handelen.

Positief opvoeden

Positief opvoeden

17 vaardigheden

bevorderen van positief contact

tijd en
aandacht
geven

praten

affectie tonen

Positief opvoeden

17 vaardigheden

leren van nieuwe vaardigheden en gedrag

vragen en
vertellen

voordoen en
voorbeeldgedrag
tonen

gebruik maken
van spontane
leermomenten

gebruik
maken van
beloning-
systemen

Positief opvoeden

17 vaardigheden

stimuleren van gewenst gedrag

complimentjes
geven

positieve
aandacht
geven

boeiende
activiteiten
doen

Positief opvoeden

17 vaardigheden

omgaan met ongewenst gedrag

realistische
verwachtingen
hebben

duidelijke regels
hanteren

duidelijke instructies
geven

gepast negeren

direct aanspreken op
gedrag

logische
consequenties
aan negatief
gedrag

gebruik
maken
van
'quiet-
time' en
'time-out'

PREVENTIE

- Een positief klimaat scheppen.
- Structuur bieden.
- Consequent handelen.

Een positief klimaat scheppen

- Streef naar een positieve sfeer van **verbondenheid**.
- Ontdek de **krachten** en noden van de kinderen/jongeren.
- Geef blijk van **waardering**.
- Installeer **goede gewoonten**.
- Bewaak het **groepsproces**. Stimuleer **respect** voor mekaar.

Een positief klimaat scheppen

- Besteed veel aandacht aan wat **wel goed** gaat
- Geef **positieve en constructieve feedback**
 - ✓ directe complimenten: “dat heb je goed gedaan!”
 - ✓ indirecte complimenten: “wauw, hoe heb je dat voor mekaar gekregen?”
- Stel **HOE-vragen** (i.p.v. waarom-vragen)
 - ✓ “Waarom ben je te laat?” → oordelend, bedreigend
 - ✓ “Hoe komt het dat je te laat bent?”
 - bezorgdheid uiten, begrip tonen, toenadering zoeken

Een positief klimaat scheppen

- Zet talenten in de verf.
- Ga samen op zoek naar **wat werkt**.
- Als iets niet werkt, probeer dan iets anders.

Structuur bieden

- Grenzen bepalen
- Eenvoudige communicatie
- Duidelijk maken wat wel / niet kan
- Afspraken maken

Regels en afspraken

- gedragen
- zinvol
- haalbaar
- overzichtelijk
- concreet

Consequent handelen

- Reageren op positief gedrag
 - Aandacht geven
 - Prijzen, complimentjes geven
 - Aanmoedigen
 - Belonen

Consequent handelen

- Reageren op storend gedrag
 - negeren
 - aanspreken op gedrag
 - negatieve gevolgen zelf laten dragen
 - apart zetten (maar niet alleen)
 - 'straffen' (b.v. privilege wegnemen, logische consequentie)

(REAGEREN OP)
MOEILIJK GEDRAG EN
AGRESSIE

“BEGRIJP ME”

“HELP ME”

- Kinderen die het moeilijk hebben, tonen dat vaak door negatief gedrag te stellen.
- Kinderen die taal missen om te vertellen wat er in hen omgaat, uiten zich sneller via agressief gedrag.
- Met dat gedrag brengen ze een boodschap over van onbegrip, ontevredenheid, boosheid, verdriet, ...
- Negatief gedrag is vaak een teken van kwetsbaarheid én een hulpkreet.
- Gedrag van kinderen begrijpen ≠ gedrag goedkeuren!

Grenzen bewaken

- Grenzen zijn persoonlijk
- Wees je bewust van jouw grenzen en die van anderen
- Zorg voor grenzen
- Stel geen te hoge eisen
- Geef het goede voorbeeld

Grenzen bewaken

- Als grenzen overschreden worden, spreek de persoon er dan over aan
- Veroordeel enkel het gedrag
- Reageer consequent en kordaat
- Let op je lichaamstaal en je intonatie
- Geef veel aandacht aan positief gedrag!

Conflicten hanteren

- Toon respect.
- Laat de kinderen / jongeren hun emoties uiten.
- Stimuleer de kinderen / jongeren om naar jou en naar mekaar te luisteren.
- Ga in gesprek over het conflict:
 - gevoel benoemen,
 - gedrag benoemen,
 - verwachting benoemen.

Hoe reageren op agressie?

- **Houding:** stevig, zelfzeker
- **Stem:** rustig, beleefd
- **Woorden:** benoem het gewenste gedrag,
herhaal de afspraken,
verwijs naar de sanctie,
discussieer niet

Hoe reageren op agressie?

- **Emoties**

- tel tot 10
- erken jouw emoties en benoem ze indien mogelijk
- controleer je ademhaling
- ontspan je spieren en hou contact met je lichaam
- maak kleine, gecontroleerde bewegingen

- **Herstelgesprek**

Herstelgerichte aanpak

Met een herstelgerichte aanpak neem je de tijd om naar de kinderen te **luisteren**.

Je leert ze zelf **verantwoordelijkheid** te nemen, keuzes te maken en **oplossingen** voor te stellen om grensoverschrijdend gedrag **goed te maken**.

Herstelgerichte aanpak

Men richt men zich niet op de persoon en de regel die is overtreden, maar wel op de **groep** en de **relaties** die geschaad worden.

Resultaat is een **win-win oplossing** waarbij alle betrokkenen zich kunnen vinden.

Herstelgerichte aanpak

Aan wie het ongewenste gedrag stelde, vraag je:

1. Wat is er gebeurd?
2. Wat dacht je (hoe voelde jij je) op dat moment?
3. Wat vind je er nu van?
4. Wie is benadeeld en hoe?
5. Hoe ga je dit goedmaken/ herstellen?

Herstelgerichte aanpak

Aan de benadeelde van het ongewenste gedrag vraag je :

1. Wat is er gebeurd?
2. Wat dacht je op dat moment?
3. Wat vind je er nu van?
4. Wat is het ergste voor jou?
5. Wat is nodig om dat goed te maken?